

UMEÅ UNIVERSITET

Högskoleprovet

En historisk bakgrund 1965–2023

Simon Berggren

BVM Nr 76, 2025

ISSN 1652-7313

Sammanfattning

Rapporten ger en historisk översikt över Högskoleprovets utveckling från starten 1965 till idag, med fokus på förändringar i provets struktur och de teoretiska motiv som styr dessa. Den belyser också hur provdeltagargruppen har förändrats i takt med provets roll som urvalsinstrument. Från att ha bestått av äldre deltagare med varierad utbildningsbakgrund under 1970- och 80-talen har gruppen blivit allt yngre och mer homogen sedan 1990-talet, med en tydlig majoritet gymnasieutbildade. Vissa mönster har varit stabila, som högre deltagande på våren och en något större andel kvinnor. Pandemin 2020–2022 innebar stora avvikelser i deltagarantal och åldersfördelning, med nya åldersgränser som kan påverka medelåldern framöver.

Innehållsförteckning

1. Introduktion.....	1
1.1 Högskoleprovet i korta drag	1
1.2 Syfte och frågeställningar.....	3
1.3 Begrepp, avgränsningar, och disposition	4
2. Vägen till det första Högskoleprovet	5
2.1 Kompetensutredningen 1965–1970	5
2.2 Kompetenskommittén 1972–1974	7
2.3 Studielämplighetsbegreppet.....	10
3. Från Högskoleprovet 1977 till idag.....	13
3.1 Det första Högskoleprovet och Tillträdesutredningen 1983–1985.....	13
3.2 Högskoleprovet som allmänt urvalsinstrument: 1991–1996.....	16
3.3 Från studielämplighet till studiefärdighet och det nya Högskoleprovet 2011	18
3.4 Det nya Högskoleprovet – 2011 till idag.....	21
4. Sammanfattning: aspekter av högskoleprovets historiska utveckling som bör beaktas vid forskning	24
4.1 Provkonstruktionens förändring över tid.....	24
4.2 Populationens förändring över tid.....	24
Referenser	26

1. Introduktion

1.1 Högskoleprovet i korta drag

Högskoleprovet är ett urvalsinstrument i antagningen till högre studier i Sverige och fungerar som ett komplement till gymnasiebetygen för behöriga sökande. Med få undantag har provet givits två gånger varje år – ett på våren och ett på hösten – sedan våren 1977. Provet är frivilligt och ett resultat har en giltighetstid på åtta år. Provdeltagare kan ta provet ett obegränsat antal gånger, och vid urvalet är det alltid det bästa provresultatet som räknas.

När provet först infördes 1977 erbjöds det bara till den så kallade 25:4-gruppen, det vill säga personer över 25 år och med minst 4 års arbetslivserfarenhet. 1991 blev provet tillgängligt för alla som ville studera vid universitet och högskola, med syftet att erbjuda en ”andra chans” till personer som av en eller annan orsak inte hade ett konkurrenskraftigt gymnasiebetyg, så att de i stället fick möjlighet att göra bra ifrån sig på Högskoleprovet.

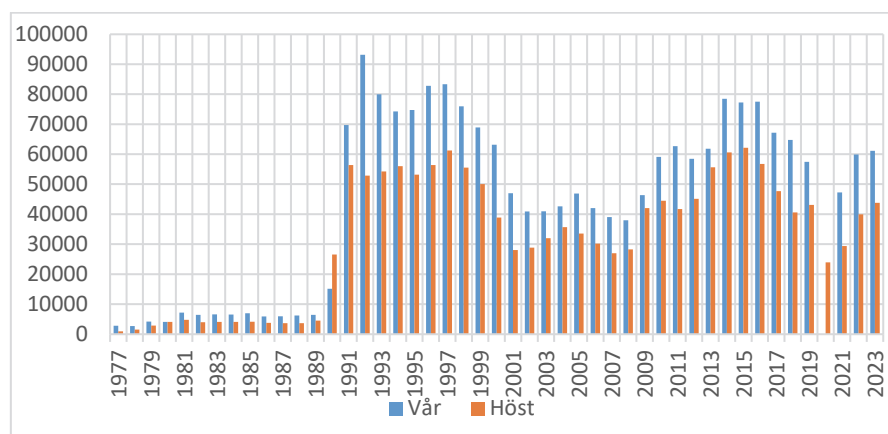
Tabell 1: Förändringar av Högskoleprovet 1977–2011. Avser delprov och antal uppgifter.

Delprov	1977A– 1979B	1980A– 1991B	1992A– 1995B	1996A– 2011B	2011B–
Diagram, tabeller och kartor (DTK)	20	20	20	20	24
Svensk läsförståelse (LÄS)	30	24	24	20	20
Kvantitativa resonemang (NOG)	20	20	20	22	12
Ordförståelse (ORD)	30	30	30	40	20
Allmänorientering (AO)	30	30	30	-	-
Studietekniska färdigheter (STUF)	20	20	-	-	-
Engelsk läsförståelse (ELF)	-	-	24	20	20
Kvantitativa jämförelser (KVA)	-	-	-	-	20
Meningskomplettering (MEK)	-	-	-	-	20
Matematisk problemlösning (XYZ)	-	-	-	-	24
Antal frågor, totalt	150	144	148	122	160

Högskoleprovet har genomgått ett antal förändringar genom åren, men har alltid varit konstruerat för att mäta provdeltagarens förväntade studieframgång. År 1977 bestod provet av sex delprov: DTK (diagram, tabeller och kartor), LÄS (svensk läsförståelse), NOG (Kvantitativa resonemang), ORD (ordförståelse), AO (allmänorientering) och STUF (Studietekniska färdigheter). Delprovet LÄS modifierades 1980 genom att öka antalet svarsalternativ på varje uppgift från två till fem, och minska antalet uppgifter från 30 till 24. Delprovet STUF togs bort 1992 och ersattes med ELF (engelsk läsförståelse), och redan 1996 reviderades provets struktur genom att AO ströks från uppsättningen delprov. Så bestod provet fram till 2011 då dess nuvarande form fastslogs; tre nya delprov infördes – KVA (kvantitativa jämförelser), MEK (meningskomplettering) och XYZ (matematisk problemlösning) – vilket gav provet fyra kvantitativa och fyra verbala delprov.

Provet har idag stor betydelse för den som vill söka till utbildningar med hög konkurrens, vilket avspeglas i det återkommande höga antalet provdeltagare varje år. Från våren 1977 till och med hösten 2023 har cirka 3,6 miljoner prov administrerats, fördelat på 96 separata provtillfällen; för året 2023 var antalet administrerade prov 104 904 totalt.

Figur 1: Antal provdeltagare på Högskoleprovet per provtillfälle 1977–2023¹

¹ Under åren 1977, 2021 samt 2022 genomfördes två provtillfällen under våren, men dessa är sammanslagna i figuren.

Högskoleprovet som det ser ut idag infördes 2011; det består av åtta delprov fördelade på en verbal och en kvantitativ provdel.

Provresultatet från de två provdelarna normeras separat till en skala från 0,0 till 2,0 som sedan slås ihop till ett gemensamt resultat baserat på medelvärde av de två provdelarna till en skala från 0,00 till 2,00 där 2,00 anger det högsta resultatet. I normeringen ingår också att resultaten ekvivaleras över tid för att det vid varje provtillfälle ska vara lika lätt eller svårt att uppnå en viss normerad poäng oavsett prov eller provgrupp.

Vid provtillfället skriver provdeltagaren fem provpass där varje pass är 55 minuter långt. De fem provpassen består av två verbala och två kvantitativa pass, samt ett så kallat utprovningsspass som kan vara antingen verbalt eller kvantitativt. Utprovningsspasset innehåller nykonstruerade uppgifter för att utvärdera deras psykometriska egenskaper inför kommande högskoleprov, samt ankaruppgifter som används för att kalibrera provets svårighetsgrad gentemot tidigare år. Vilket provpass som är utprovningsspasset är alltid hemligt för provdeltagaren, och poängen på detta räknas inte med i det slutgiltiga resultatet.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna rapport är att redogöra för Högskoleprovets utveckling, konstruktion och arbete från och med projektets begynnelse med tillsättandet av Kompetensutredningen år 1965 fram till idag; detta för att kunna delge forskare och allmänheten en samlad historisk kontext och fungera som ett hjälpmedel för forskare att förstå och tolka högskoleprovets data i relation till olika provutformningar och förändring över tid. För att kunna närma sig detta syfte har ett par delfrågor formulerats:

1. Hur har provets grundläggande struktur sett ut, och hur har det förändrats över tid?
2. Vilka motiv och teoretiska grunder ligger bakom provets utveckling, och hur har förändringar av provets struktur motiverats utifrån dessa?

1.3 Begrepp, avgränsningar, och disposition

Rapportens syfte är som tidigare nämnts att beskriva Högskoleprovets utveckling över tid, och kommer bara kortfattat gå in på de olika utredningar som inte direkt berör Högskoleprovet. Rapporten kommer inte heller att gå in på den utbildningspolitiska dimensionen eller förändringar i statsförvaltningen då detta faller utanför rapportens syfte, men det är värt att notera att reformer och förändringar av högskolesektorn i allra högsta grad är och har varit en del av politiska processer vars beslut direkt bidragit till Högskoleprovets konstruktion, syfte, funktion och regelverk.

Högskoleprovets historia kommer att redovisas kronologiskt och uppdelat i två sektioner; den första med utgångspunkt i kompetensutredningens tillsättande 1965 fram till Högskoleprovets första genomförda provtillfälle våren 1977 och den fokuserar på den långa perioden av utredningsarbete som formade Högskoleprovets utveckling, medan den andra delen redogör för provets utveckling efter 1977 och fram till idag, med utgångspunkt i provets förändrade plats i antagningsprocessen och det utvecklingsarbete som pågått sedan slutet av 1970-talet tack vare den empiri som det årliga genomförandet av provet ackumulerat under åren.

Rapporten kommer använda sig av det vedertagna greppet att skilja på vårens och höstens provtillfälle genom tilläggsbokstaven "A" respektive "B", det vill säga "2023A" benämner provtillfället våren 2023, "2023B" hösten 2023 och så vidare.

2. Vägen till det första Högskoleprovet

2.1 Kompetensutredningen 1965–1970

1965 tillsattes Kompetensutredningen (härefter förkortad KU) med uppdraget att utreda en omarbetad antagning till högre studier, med det övergripande målet att systemet skulle förenklas och möjliggöra en bredare rekrytering.² Det nya antagningssystemet skulle främja en mer allsidig rekrytering av studenter med hänsyn till socialgrupp, bostadsort, kön, ålder och tidigare erfarenhet, och samtidigt bibehålla kvaliteten på studenterna. Reella meriter, till exempel yrkeserfarenhet, skulle värderas högre än formella. Urvalsreglerna skulle bli enklare och mer begripliga, och urvalet skulle ske utifrån studentens lämplighet för den specifika utbildningens krav.³

Behovet av ett nytt antagningssystem brådskade som en följd av 1950- och 60-talets skolreformer.⁴ Dåvarande ecklesiastikminister Ragnar Edenman anförde vid KU:s bemyndigande att ”bestämmelserna rörande intagningen vid universitet och högskolor — liksom vid övriga post- gymnasiala utbildningsvägar — under alla förhållanden bli föremål för en omfattande teknisk översyn.”⁵ För att urvalet till högre studier skulle kunna hantera den stundande sammanslagningen av fackskolor, gymnasium och yrkesskolor till den nya gymnasieskolan föreslogs 1967 en provisorisk bestämmelse där sökande delades upp i tre kvotgrupper, där sökande från det äldre studentexamensgymnasiet, studenter som genomgått den nya gymnasieskolan samt de utan fullständig gymnasieutbildning bildade var sin grupp.⁶

Samma år fick utredningen tillstånd att påbörja konstruerandet av ett studielämplighetsprov, och arbetet med detta påbörjades tidigt 1968.⁷ Idén om ett studielämplighetsprov som ersättning eller komplement till slutbetyg blev därmed ett tidigt spår i KU:s arbete då detta ansågs möjliggöra en mer bred-

² (SOU 1970:21, 1970), s. 312.

³ Sten Henrysson, *Högskoleprovets historia: några bidrag*, PM: pedagogiska mätningar, 1100-696X ; 91 (Umeå: Univ., 1994), s. 2.

⁴ (*Tillträde till högre utbildning – en evighetsfråga*, 1997), s. 15f.

⁵ (SOU 1970:21, 1970), s. 231.

⁶ (SOU 1970:21, 1970), s. 14.

⁷ (Prov för urval till högre studier., 1976), s. 8.

dad antagning av studenter på andra grunder än betyg, och därmed kunna erbjuda tillträde för de grupper som inte genomgått tre- eller fyraårigt gymnasium (och därför saknade jämförbara slutbetyg). Även andra användningsområden för provet diskuterades; till exempel såg man möjligheten att använda det i en orienterande funktion vid studievägledning.⁸ När det gällde fördelningen av studieplatser vid spärrade utbildningar, såg KU en möjlig framtida användning av provet i en studielämplighetskvotering (SP-kvotering) som fördelade studieplatserna mellan de olika kvotgrupperna utifrån deras kollektiva studieprognos.⁹ I en sådan funktion skulle studielämplighetsprovet i praktiken också bli obligatoriskt. KU rekommenderade dock att man tills vidare skulle fortsätta att använda sig av proportionell fördelning av platserna utifrån kvotgruppernas storlek; ett slutgiltigt beslut kring SP-kvotering kunde inte bli aktuellt innan studielämplighetsprovet grundligen utprövats som urvalsinstrument.

De konkreta förslagen kopplade till Högskoleprovet kan sammanfattas såhär: förslaget till allmän behörighet för högskolestudier innebar att en sökande var behörig om hen erhållit examen från tvåårigt gymnasium, tre- eller fyraårigt gymnasium, folkhögskoleutbildning, eller om hen hade fyllt 25 år och hade minst fem års arbetslivserfarenhet.¹⁰ Till urvalssystemet föreslogs som sagt proportionell fördelning av studieplatser mellan kvotgrupperna, och som nya meritvärderingsgrunder utöver betygen föreslogs studielämplighetsprov och arbetslivserfarenhet.¹¹

KU:s slutbetänkanden gick därefter på remiss, med huvudsakligen positiva svar från de olika remissinstanserna. Inför idén om ett studielämplighetsprov fanns dock vissa reservationer. Tills vidare ville man avvakta med att ta något slutgiltigt beslut gällande provets framtid och fortsätta med försöksverksamheten.¹² I den efterföljande propositionen (prop 1972:84), ställde sig regeringen bakom majoriteten av utredningens förslag.¹³ I samma proposition artikulerades också idén om Högskoleprovet som en ”andra chans” tydligt, det

⁸ (SOU 1970:21, 1970), s. 191.

⁹ (SOU 1970:21, 1970), s. 275.

¹⁰ (SOU 1970:21, 1970), s.230f.

¹¹ (SOU 1970:21, 1970), s. 276f.

¹² (Prop. 1972:84, 1972), s. 69.

¹³ (Tillträde till högre utbildning – en evighetsfråga, 1997), s.26

vill säga att Högskoleprovet skulle kunna fungera som en möjlighet att kompensera för mediokra gymnasiebetyg med ett prov som fångade upp postgymnasialt förvärvat kunskap, och ”ge en förnyad möjlighet åt den som av en eller annan anledning inte kunnat göra sig själv rättvisa under gymnasieskoltiden”¹⁴ Man tog fasta på KU:s konstaterande om hur studieprestationen under gymnasietiden hade stor påverkan på individers livsmöjligheter utan någon egentlig möjlighet att påverka detta förhållande i efterhand, och att detta var en stor svaghet i systemet, med tanke på det ”obestridliga värdet” av faktisk arbetslivserfarenhet.¹⁵

2.2 Kompetenskommittén 1972–1974

Även om riktningen för reformarbetet kring behörighet och antagning till högre studier nu stod mer eller mindre klar fanns det fortfarande frågor som krävde vidare utredningsarbete. Kompetenskommittén (härefter förkortad KK) bildades 30 juni 1972 och tog vid där KU avslutat sitt arbete.¹⁶ Direktiven gav KK i uppdrag att lägga fram konkreta förslag om särskilda förkunskapskrav, urvalsregler samt hur antagningen till högre studier skulle organiseras.¹⁷

En stor del av kommitténs arbete lades på att undersöka tänkbara konsekvenser av att införa arbetslivserfarenhet och studielämplighetsprov som nya urvalskriterier.¹⁸ Man lät bland annat 2 300 gymnasiestudenter delta vid en utprovning av studielämplighetsprovet våren 1973. Att lägga samman utprovningens gruppens provresultat med avgångsbetyg hade i enlighet med förväntningarna inga större effekter på antagningsgruppen i någon av de simulerade antagningar med olika viktningsmodeller som kommittén prövade, men på individnivå kunde enskilda personer höja sin studiepoäng genom att ”överträffa sig själv” – gentemot sina gymnasiebetyg – på studielämplighetsprovet och på så sätt öka sin sammanvägda poäng och nå urvalsgränsen för antagning.¹⁹

¹⁴ (Prop. 1972:84, 1972), s. 107.

¹⁵ (SOU 1970:21, 1970), s. 274, 305.

¹⁶ (SOU 1974:71, 1974), s. 267

¹⁷ (SOU 1974:71, 1974), s. 267

¹⁸ (Tillträde till högre utbildning – en evighetsfråga, 1997), s. 28.

¹⁹ (SOU 1974:71, 1974), s. 131.

Resultatet av kommitténs arbete presenterades två år senare i slutbetänkandet *SOU 1974:71*. Förslagen gällande studielämplighetsprovet skiljde sig i ett par avseenden gentemot tidigare utredningar. KK föreslog fyra urvalsgrupper där grupp 1 och 2 bestod av sökande som gått tre- respektive tvåårig gymnasieskola (eller motsvarande), grupp 3 av sökande från folkhögskola och de som uppfyllde allmän behörighet genom arbetslivserfarenhet och ålder (25:4-regeln), samt grupp 4 med alla utländska sökande.²⁰ Provet skulle vara en del i antagningsprocessen för alla kvotgrupper förutom grupp 4, och vara frivilligt att genomgå en eller upprepade gånger.²¹ Grupp 1 och 2 skulle antas på basis av sina betyg, arbetslivserfarenhet och studielämplighetsprov, grupp 3 med studielämplighetsprov och arbetslivserfarenhet, och grupp 4 på dokumenterande meriter.

Meritpoängen från arbetslivserfarenhet och studielämplighetsprovet hade i KK:s förslag två olika skalor. Arbetslivserfarenhet utöver den som krävdes för allmän behörighet gav 0,1 poäng per tremånadersperiod upp till en maxpoäng på 2,0.²² Eftersom KK:s förslag utgick från att kvotgrupper med gymnasiebetyg också gavs möjligheten att skriva studielämplighetsprov föreslogs provet hålla en skala som liknade det rådande betygssystemet; gymnasiets betygsskala C–A skulle översättas till 1–5, och provets normerade resultat till 1,0–5,0; medelvärde från avgångsbetygen skulle därefter sammanvägas med provresultatet, men bara användas vid antagning och urval om det ökade den sökandes meriter.²³

De flesta remissinstanserna ställde sig positiva till kommitténs förslag gällande införandet av studielämplighetsprovet, men man ansåg att det krävdes fortsatt utprövning och utvärdering innan det skulle kunna användas som antagningsverktyg för alla sökande till högskolan.²⁴ Man menade också fortsatt att provet hade störst värde som urvalsgrund för sökandegrupper utan behörighetsgivande betyg, men att det så småningom kunde fylla en viktig funkt-

²⁰ (*Tillträde till högre utbildning – en evighetsfråga*, 1997), s. 31f.

²¹ (*SOU 1974:71*, 1974), s.134f

²² (*SOU 1974:71*, 1974), s. 147.

²³ (*SOU 1974:71*, 1974), s. 240f.

²⁴ (Prop. 1975:9, 1975), s. 375f.

ion som en andra chans för sökande från gymnasieskolan. Samma remissinstanser ansåg också namnet på provet vara vilseledande, och rekommenderade ett namnbyte.²⁵

Parallellt med KK:s bemyndigande gavs skolöverstyrelsen 1972 uppdraget att utveckla ett studielämplighetsprov och lägga fram en plan för provets utprovning och konstruktion. 1976 sammanfattades uppdraget för provets fortsatta utformning av SÖ i fyra huvudsakliga direktiv:

1. Provet skall ge jämförelsemöjligheter mellan alla som söker till högskoleutbildning, oavsett vilken utbildningsbakgrund de sökande har. Provet bör i detta sammanhang kunna ge studieprognos för olika grupper av sökande.
2. Provet bör kunna användas som ett kompletterande urvalsinstrument för sökande som genomgått gymnasieskolan, och därmed ge en förnyad möjlighet för dem som i betygshänseende inte kommit till sin rätt i skolan.
3. Provet kan behöva användas som urvalsinstrument för sådana sökande till högskoleutbildning som inte har formellt dokumenterade meriter.
4. Provet bör kunna användas för kvotering av sökande.²⁶

När riksdagen sedan gick vidare med stora delar av propositionens förslag signalerade det en omfattande strukturell förändring av den svenska högskolan. De riksdagsbeslut som togs våren 1975 utmynnade i 1977 års högskolereform och ett införande av Högskoleprovet i begränsad form; endast sökande med allmän behörighet via 25:4-regeln skulle erbjudas möjligheten att skriva Högskoleprovet och på så sätt utöka sitt meritvärdesunderlag. Provets huvudsakliga användningsområde, att fungera som en andra chans för ungdomar med svaga avgångsbetyg, blev därmed uppskjutet i väntan på resultatet från utprovningen.²⁷ Eftersom provet inte längre skulle sammanvägas med gym-

²⁵ (Prop. 1975:9, 1975), s. 376

²⁶ (Prov för urval till högre studier., 1976), s. 10.

²⁷ (Wedman, 2017), s. 6.

nasiebetyg byttes poängskalan ut för att användas tillsammans med arbetslivserfarenhet; båda skulle ge en meritvärdespoäng mellan 0,0 och 2,0.²⁸ Provet hade nu också bytt namn till *Högskoleprovet*, efter rekommendation från skolöverstyrelsens arbetsgrupp så att provet inte skulle missuppfattas för att vara ett slutgiltigt fastställande av någons studielämplighet.²⁹

2.3 Studielämplighetsbegreppet

Som tidigare nämnts var det operativa begreppet under högskoleprovets tidiga år just ”studielämplighet”. För om syftet med att erbjuda ett högskoleprov var att skapa en väg till högre studier vilande på något annat än gymnasiebetyg, vad skulle man då mäta? Studielämplighetsbegreppet förekom i Kompetensutredningens tidiga rapporter, men utan att konkretiseras närmare än att ett studielämplighetstest prövade färdigheten att ”sammanfatta, överblicka, dra slutsatser, strukturera och tillämpa.”³⁰ Som ett sammanhållet mått skulle hög studielämplighet korrelera positivt med framgång i högre studier.

Med utgångspunkt i KU:s förstudier och de statliga offentliga utredningarna om gymnasiets behov och utmaningar från 1960-talet, samt diskussioner med representanter för universitet och högskolor om högskolestudiernas krav på studenterna, presenterade en arbetsgrupp tillsatt av skolöverstyrelsen 1976 begreppet mera i detalj.³¹ Utifrån detta underlag delades *studielämplighet* upp i fyra dimensioner: begåvning, färdigheter, kunskaper och personlighetsegenskaper. Denna fyrdimensionella begreppsmodell har i en doktorsavhandling av Jonathan Wedman identifierats som vägledande för hur Högskoleprovet kom att konstrueras.³² Men av dessa fyra skulle bara begåvning, färdigheter och kunskaper mätas av det kommande studielämplighetsprovet eftersom

²⁸ (Prov för urval till högre studier., 1976), s. 46; (Wedman, 2017), s. 6f.

²⁹ (Prov för urval till högre studier., 1976), s. 16.

³⁰ (SOU 1968:25, 1968), s. 72.

³¹ (Prov för urval till högre studier., 1976), s. 22f. Den arbetsgrupp som Skolöverstyrelsen tillsatte för att skriva rapporten bestod av byrådirektörerna Benny Jonsson och Arne Olsson samt byråchefen Lennart Levin från UKÄ, professor Sten Henrysson från pedagogiska institutionen vid Umeå Universitet, skolrådet Sixten Marklund (ordförande), undervisningsrådet Sven-Eric Henricsson, avdelningsdirektören Lennart Holm, folkskoleinspektören Bo Göthberg, experterna Nils Mejer och Kerstin Thoursie, skolkonsulenten Jan Nilsson samt psykologen Hans Jansson (sekreterare) från Skolöverstyrelsen.

³² (Wedman, 2017), passim.

personlighetstester bedömdes ha ett svagt prognosvärde gällande studieframgång.³³

Under dimensionen *begåvning* skulle den potentiella studenten äga ”en viss intellektuell studiekapacitet”, och kunna lära in en given mängd kunskaper och färdigheter under begränsad tid och under specifika förhållanden. Wedman förtydligar att studenten förväntades äga både verbal och icke-verbal begåvning, och att dessa mättes av delproven ORD respektive NOG.³⁴ Mer precist var avsikten med NOG att mäta logisk resonangsförmåga.³⁵ Man noterade att kreativitet också befann sig inom denna dimension, och att det fanns vissa indikationer på att det också kunde finnas ett positivt samband mellan kreativt tänkande och framgång inom högre studier.³⁶ Svårigheterna med att mäta kreativitet på ett tillfredställande sätt ansågs dock omöjliga att överbrygga; däribland kan till exempel avsaknaden av klara resultat eller ens en allmänt accepterad definition nämnas.³⁷

När det gäller vilka färdigheter som ansågs vara av väsentligt värde för högre studier var möjligheterna att definiera konkreta och mätbara aspekter bättre. Studenter behövde kunna läsa och analysera texter, bilder, tabeller, kartor och diagram samt självständigt söka och finna information. Dessa aspekter mättes med de tre delproven LÄS, DTK och STUF.(Wedman, 2017) Studenter bedömdes också behöva kunna lyssna på och förstå föreläsningar, lämna skriftliga och muntliga redogörelser, utföra kvantitativa resonang, och kritiskt granska och ta ställning till given information. Men eftersom provet hade kravet på sig att kunna rättas snabbt, billigt och objektivt betydde det att inga provdelar med inslag av subjektiv bedömning infördes.³⁸ Eftersom hörförståelse korrelerade starkt med läsförståelse bedömdes det inte tillföra något mer värde till Högskoleprovets prediktionsförmåga. Dessutom oroade man sig för de potentiella tekniska problem som skulle kunna uppstå med det ljudsystem

³³ (SOU 1968:25, 1968), s. 39f.

³⁴ (Wedman, 2017), s. 3. Se även (SOU 1985:59, 1985), s. 23: ”Provet återspeglar begåvningsförutsättningar av både verbalt och icke-verbalt slag”.

³⁵ (Prov för urval till högre studier., 1976), s. 111. Se även SOU 1970:20, ss.138–139.

³⁶ (Prov för urval till högre studier., 1976), s. 24.

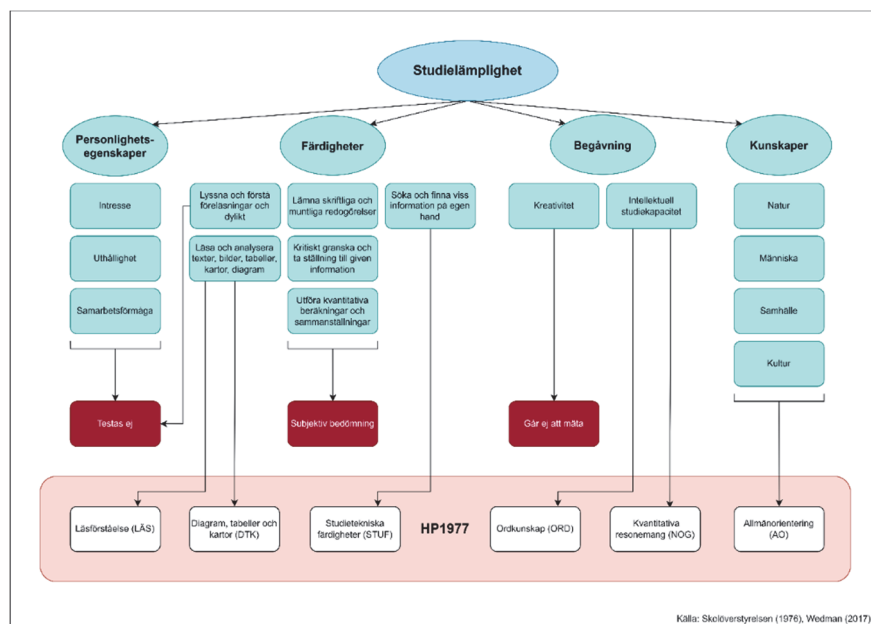
³⁷ (SOU 1968:25, 1968), s. 36

³⁸ (Wedman, 2017), s. 3.

som provet krävde, vilket också bidrog till att ett hörförståelseprov kasserades.³⁹

Kunskapsdimensionen ansågs innefatta ”en gemensam referensram av kunskaper och allmänorientering rörande natur, människa, samhälle och kultur”, vilket testades genom provdelen AO.⁴⁰ Även om Högskoleprovet inte skulle testa personlighetsdrag bedömde man att egenskaper som intresse, uthållighet och samarbetsförmåga torde underlätta vid högre studier, vilket inkluderades i modellen.

Figur 2: Högskoleprovet 1977:s teoretiska modell (översatt från Wedman, 2017, s. 7, med tillstånd från författaren)

Figur 2 visar hur den teoretiska modell som presenterades 1976 operationaliserades i det högskoleprov som sedan genomfördes våren 1977. Den är översatt från Wedmans avhandling, och visar hur olika delar av begreppsdimensionerna kopplades samman med de sex provdelarna LÄS, DTK, STUF, ORD, NOG och AO. Den visar också hur vissa delar, av olika anledningar, från

³⁹ (Henrysson, 1994), s. 12; (Wedman, 2017), s. 3.

⁴⁰ (Prov för urval till högre studier., 1976), s. 23.

bristande mätbarhet till bristande prognosvärde, inte kopplades till något enskilt delprov.

3. Från Högskoleprovet 1977 till idag

3.1 Det första Högskoleprovet och Tillträdesutredningen 1983–1985

1977 genomfördes de tre första provtillfällena, två på våren och ett på hösten. Jämfört med dagens provtillfällen var antalet provdeltagare få: 2 181 respektive 633 under våren och 949 vid höstens prov. Under åren 1977–1990 då provet enbart användes vid urval av 25:4-gruppen administrerades totalt 159 922 prov. Genomsnittsåldern för provdeltagarna under åren 1977–1984 var 30 år. Gruppen bestod av individer med en förhållandevis spridd utbildningsbakgrund: omkring två femtedelar hade avgångsbetyg från gymnasiet och en fjärdedel hade hunnit införskaffa sig eftergymnasiala studier; en fjärdedel hade enbart gått grundskola, folkskola eller realskola.⁴¹

Nu började en ny period av utvärdering, praktisk erfarenhet och möjligheten att genomföra nya psykometriska studier av högskoleprovets prestanda gällande prognosvärde och validitet, vilket senare kom att påverka provets uppbyggnad. Det visade sig till exempel att LÄS-delprovet (som till skillnad från andra delprov endast hade svarsalternativen ”sant” eller ”falskt”) var för enkelt för de i provtagargruppen som genomgått gymnasieutbildning.⁴² År 1980 fick därför LÄS fem svarsalternativ för varje uppgift samtidigt som antalet uppgifter minskades från 30 till 24. Ett antal administrativa förändringar genomfördes också under denna tid; 1981 överlämnades huvudmannaansvaret för provet till det nyligen inrättade Universitets- och högskoleämbetet (UHÄ), och 1983 överfördes det lokala ansvaret för att organisera och administrera provet från länsskolnämnderna till universitet och högskolor.⁴³ För

⁴¹ (SOU 1985:57, 1985), s. 164f.

⁴² (Wedman, 2017), s.7.

⁴³ (Tillträde till högre utbildning – en evighetsfråga, 1997), s. 50.

att motverka den höga andelen anmälda provdeltagare som inte dök upp vid provtillfället införde man 1982 också en anmälningsavgift på 100 kr.⁴⁴

1983 tillsattes också en ny statlig utredning för att göra en grundlig utredning av det nya högskolesystemet, däribland antagningssystemet och införandet av Högskoleprovet och tillgodoräkandet av arbetslivserfarenhet. Erfarenheterna från Högskoleprovets första år sammanställdes i rapporten SOU 1985:59 *Prov för urval till högskolan* och kompletterade tillträdesutredningens slutbetänkande SOU 1985:57 *Tillträde till högskolan*. (SOU 1985:57, 1985; SOU 1985:59, 1985)

En fråga som utredningen tog upp var huruvida det fanns grund för att förändra Högskoleprovet i någon mening, speciellt i förhållande till hur provet skulle svara mot hela högskolesektorns behov. Ett spår som lyftes var en uppdelning av provet i en verbal och en matematisk/kvantitativ del som i sig skulle kunna viktas olika beroende på vilken högskoleutbildning man sökte till.⁴⁵ Andra alternativ som diskuterades var ett generellt prov kombinerat med delprov som testade kunskaper och färdigheter för specifika utbildningar, samt renodlade kunskaps- och färdighetsprov för enskilda utbildningar. Slutsatsen blev dock att en ”differentiering av provinnehållet skulle ge ett ganska litet tillskott till möjligheten att bättre förutsäga studieframgången på olika utbildningslinjer.”⁴⁶ Det fanns helt enkelt inget behov av att ”radikalt ändra principerna för provets utformning” så länge provet var ett komplement till betygen som urvalsinstrument.⁴⁷

Gällande urvalssystemet lade man fram ett förslag med omfattande förändringar. Det proportionella kvotsystemet, med sina kvotgrupper, undergrupper och olika urvalsprinciper skulle förenklas till förmån för ett system med färre sökandegrupper och gemensamma rangordningar så långt det gick. Man noterade att tidigare utredningar haft förhoppningar om att Högskoleprovet skulle visa sig lämpligt att styra en SP-kvotering, något som tillträdesutredningen starkt vände sig mot. Att göra Högskoleprovet obligatoriskt såg man

⁴⁴ (SOU 1985:59, 1985), s. 27. 100 kr år 1982 motsvarar 331,72 kr år 2023 enligt SCB:s Konsumentprisindex.

⁴⁵ (SOU 1985:57, 1985), s. 173.

⁴⁶ (SOU 1985:57, 1985) S. 173.

⁴⁷ (SOU 1985:57, 1985) S. 173.

som ”principiellt stötande eftersom det samtidigt skulle komma att sakna direkt betydelse för urvalet av enskilda sökande.”⁴⁸

Tillträdesutredningen ansåg nu att Högskoleprovet var moget att fylla sin egentliga funktion som en andra chans för gymnasieelever. Man föreslog därför att provurvalet skulle vidgas till att även gälla för ”sökande med betyg från gymnasieskolan (motsvarande) som inte kunnat antas på sina betyg”, och på så sätt fungera som en andra chans för den som inte kommit till sin rätt under gymnasietiden men införskaffat sig motsvarande kunskaper i efterhand och erhållit ett bra resultat på Högskoleprovet.⁴⁹ Provurvalsgruppen skulle också rangordnas gemensamt, oavsett om man hade gymnasiebetyg eller ej. Dock föreslog man att sökande med gymnasiebetyg, som inte fyllt 25 år, skulle behöva vänta minst ett år efter sin gymnasieexamen innan de kunde delta i provurvalet.

Det nya urvalssystemet skulle ha tre urvalsgrupper baserade på urvalsinstrument: betygsurval, provurval och fri prövning.⁵⁰ Provurvalet skulle som tidigare nämnts ge en andra chans för sökande från gymnasiet samtidigt som tillgodoräkandet av arbetslivserfarenhet behölls, med förhoppningen om att det skulle underlätta för äldre sökande och stimulera till förkortade studieavbrott.⁵¹ Man såg det också tillbörligt att fördelningen av platser mellan urvalsgrupperna blev fasta istället för proportionerliga efter antalet sökande i de olika grupperna. På förslag skulle den fria prövningen erhålla max femton procent av platserna, och det resterande antalet platser fördelas mellan provurval och betygsurval på så sätt att en urvalsgrupp tilldelades minst en tredjedel och max två tredjedelar av platserna.

Tillträdesutredningens utgångspunkter vid utformningen av det nya urvalssystemet var att sökande skulle antas utifrån vem som hade ”den största sannolikheten att bedriva framgångsrika studier.”⁵² Man konstaterade att det bästa enskilda måttet på studiefärdighet fortfarande var medelbetyg från gymnasieskolan, men liksom tidigare utredningar vidhöll man att det fanns starka skäl

⁴⁸ (SOU 1985:57, 1985), s. 176.

⁴⁹ (SOU 1985:57, 1985), s. 174.

⁵⁰ (SOU 1985:57, 1985), s. 176.

⁵¹ (SOU 1985:57, 1985), s. 176.

⁵² (SOU 1985:57, 1985), s. 160.

till att inte förlita sig på ett enda mått på studiefärdighet.⁵³ Högskoleprovet fyllde denna roll väl enligt tillträdesutredningen, vilket motiverade den breddade användningen av provet för att minska gymnasiebetygens dominans i urvalssystemet.

Utredningen gick ut på remiss samma år men den efterföljande propositionen kom att dröja ända till mars 1988.⁵⁴ Remissinstanserna var överlag positivt inställda till utredningens förslag om det nya urvalet och den utökade användningen av Högskoleprovet; från högskolesektorn ansåg många instanser dock att betygsgruppen borde vara större än provgruppen.⁵⁵ Några instanser önskade det motsatta, eller att urvalet i framtiden enbart skulle baseras på prov och fri prövning.

För det nya urvalssystemet gick regeringen sedan vidare med utredningens förslag till största delen oförändrade, men utan fri prövning som särskild urvalsgrupp.

3.2 Högskoleprovet som allmänt urvalsinstrument: 1991–1996

De nya tillträdesreglerna baserade på proposition 1987/1988:109 antogs i februari 1989 och trädde i kraft den 1 juli 1991. De användes för första gången hösten samma år. Då hade man redan hunnit modifiera de regler som regeringen antagit 1989 genom att slopa karenstiden för sökande med gymnasiebetyg innan de kunde antas genom provurvalet.⁵⁶

En konsekvens av att provet öppnades upp för alla sökande till högskolan blev att antalet provdeltagare sköt i höjden. Intresset för att skriva Högskoleprovet var mycket stort; vid provtillfället för våren 1990 administrerades drygt 15 000 prov, och för våren 1991 hade antalet provdeltagare växt till närapå 70 000.⁵⁷ Med den första antagningen bakom sig såg UHÅ problem

⁵³ (*Tillträde till högskolan (SOU 1985:57)*, 1985, s. 1985), s. 160, (*Prov för urval till högskolan (SOU 1985:59)*, 1985), s. 10f.

⁵⁴ (*Tillträde till högre utbildning – en evighetsfråga*, 1997), s. 61f.

⁵⁵ (Prop. 1987/88:109, 1988), s. 11.

⁵⁶ (*Tillträde till högre utbildning – en evighetsfråga*, 1997), s. 65f.

⁵⁷ Högskoleprovets databas, Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, Umeå Universitet.

med de nya urvalsreglerna som fordrade skyndsamma justeringar av regelverket. Även om det nu blivit enklare att gå direkt från gymnasiet till högre studier blev vissa utbildningar omöjliga att komma in på via provurvalet utan fem års arbetslivserfarenhet, trots att man skrivit maxpoäng på Högskoleprovet. Detta sakförhållande stod i direkt motsats till provurvalets huvudsakliga syfte, att vara en andra chans för sökande från gymnasiet. Inför antagningen till hösten 1992 förändrades därför reglerna för provurvalet till att hälften av platserna skulle tillsättas utifrån poäng från Högskoleprovet utan att räkna med arbetslivserfarenhet.⁵⁸

Provets utformning genomgick ett par större förändringar inför dess nya, utökade roll i urvalet. En konsekvens av att antagningen öppnade för sökande med gymnasiebetyg var att delprovet *studietekniska färdigheter* (STUF) blev svårare att utveckla och dyrare att administrera, då dess 80-sidiga häfte utprovats på just gymnasiestudenter och tidigare enbart hade administrerats till den lilla 25:4-gruppen.⁵⁹ Detta – i kombination med att studier genomförda 1990 visat att delprovet haft liten effekt på rangordningen av provdeltagarna – föranledde beslutet att stryka STUF från Högskoleprovet inför den första antagningen med de nya reglerna.⁶⁰ I dess ställe infördes det nya delprovet *engelsk läsförståelse* (ELF).⁶¹

Provets struktur och administrering förändrades återigen 1996. Utprövningar med gymnasieelever vid separata tillfällen avvecklades, till förmån för ett utprovningsspass vid de ordinarie provtillfällena. För att ge plats till detta strukturerades provet om; hela delprovet *allmänorientering* (AO) utgick, förmodligen eftersom det visat sig vara mycket svårt att enas inom provgranskningsgrupperna om vad allmänorientering egentligen inbegrep.⁶² Delproven ORD och NOG utökades med tio respektive två uppgifter, LÄS och ELF tappade fyra uppgifter vardera.⁶³

⁵⁸ (Tillträde till högre utbildning – en evighetsfråga, 1997), s. 67.

⁵⁹ (Wedman, 2017), s. 7f; (Stage & Ögren, 2001), s. 1.

⁶⁰ (Wedman, 2017), s. 8.

⁶¹ (Stage & Ögren, 2001), s. 1.

⁶² (Lyrén, 2009), s. 9.

⁶³ (Stage & Ögren, 2001), s.1f.

3.3 Från studielämplighet till studiefärdighet och det nya Högskoleprovet 2011

I tillträdesutredningens slutbetänkande från 1985 hade studiefärdighet ersatt studielämplighet som begrepp för vad Högskoleprovet testade, men de områden man prövade – färdigheter, begåvning och kunskaper – var fortfarande desamma.⁶⁴

”Grunden för urval måste vara studiefärdigheten. [...] Provet mäter kunskaper och färdigheter som är viktiga för all högskoleutbildning. De studiefärdigheter som provet mäter kan man påverka genom att skaffa sig bättre studiefärdighet, främst genom ytterligare studier.”⁶⁵

Betyg ansågs fortfarande ha den bästa förmågan att förutsäga framgång i högre studier, men eftersom en persons studieförsättningar kan förändras genom studier och nya erfarenheter behövdes också urvalsinstrument som inte enbart mätte individens studiefärdighet utifrån dess prestationer under gymnasietiden. Enligt provutvecklarna representerade provets samlade innehåll ”allmänna studieförsättningar”, men man menade att det också skulle kunna delas upp i en verbal och ”numerisk-logisk” faktor.⁶⁶ Denna uppdelning i en verbal och en kvantitativ del skulle successivt bli allt mer tydlig under åren som kom, och leda till det nuvarande Högskoleprovets struktur. Wedman visade att de tre avsedda dimensionerna *begåvning, färdigheter och kunskaper* användes fram till 1992, men 1994 föreslog Högskoleprovets internationella expertkommitté att Högskoleprovet skulle struktureras i tre sektioner med syfte att mäta kvantitativa färdigheter, verbala färdigheter, samt en sektion riktad mot engelska som andraspråk.⁶⁷ Detta första avsteg från den ursprungliga strukturen övergick snabbt till en tvådimensionell verbal/icke-verbal struktur i senare forskning på Högskoleprovet.⁶⁸

⁶⁴ (Wedman, 2017), s. 3.

⁶⁵ (SOU 1985:57, 1985), s. 18.

⁶⁶ (SOU 1985:59, 1985), s. 58

⁶⁷ (Wedman, 2017), s. 4.

⁶⁸ (Wedman, 2017), s. 7.

I Högskoleverkets rapport *Högskoleprovet: gårdagens mål och framtida inriktning* från år 2000 sammanställdes en översyn av provet där ”Högskoleprovets effekter satts i relation till de mål som uppsatts för provet och till den utveckling som skett inom utbildningsväsendet.”⁶⁹ Här tog man bland annat upp två spår som tillträdesutredningen inte gick vidare med – differentierad provpoäng och specifika urvalsprov för olika utbildningar – och att dessa borde ses över i ljuset av pågående forskning.⁷⁰ 2001 publicerades också de studier som högskoleverket anspelade på, där man kunde visa att sambandet mellan resultat på Högskoleprovet och studieframgång på olika utbildningslinjer förändrades om man enbart tog hänsyn till resultatet på de verbala respektive kvantitativa delproven. Ett resultat som lyftes fram var att sambandet mellan studieframgång och resultat på Högskoleprovet blev högre för civilingenjörsutbildningen om man enbart tog hänsyn till de kvantitativa delproven.⁷¹ Som förslag till att öka provets prognosvärde såg rapporten att de kvantitativa delproven skulle viktas högre, och att provet generellt borde innehålla fler kvantitativa uppgifter.⁷²

Högskoleverket följde upp detta resultat med en forskningsrapport som året efter visade att en viktad antagning i slutändan hade tämligen begränsad effekt på gruppen antagna, men att det trots allt förelåg skäl till att utreda huruvida provets beståndsdelar borde fördelas jämnare mellan verbala och kvantitativa uppgifter.⁷³ En internationell utvärdering av provet kom också fram till att provets prognosvärde skulle kunna öka med en uppdelning i en verbal och kvantitativ provdel.⁷⁴ Högskoleprovets projektgrupp genomförde egna studier på differentierad provpoäng, och kom fram till att provet i sin nuvarande form omöjliggjorde separat normering i en verbal och kvantitativ provdel då antalet kvantitativa uppgifter var för få.⁷⁵

Högskoleprovets projektgrupp fick 2006 i uppdrag att påbörja arbetet med att revidera Högskoleprovets utformning med stöd i den nya empirin. Målet var

⁶⁹ (*Högskoleprovet*, 2000), s. 5.

⁷⁰ (*Högskoleprovet*, 2000), s. 26f.

⁷¹ (Svensson m.fl., 2001), s. 7.

⁷² (Svensson m.fl., 2001), s. 59.

⁷³ (*Högskoleprovet*, 2002), s. 16ff.

⁷⁴ (*The Swedish National Aptitude Test*, 2002), s. 19.

⁷⁵ (Stage, 2003), s. 11f, (Stage m.fl., 2006), 3f.

att utforma en ny provstruktur med en jämn fördelning mellan antalet verbala och kvantitativa uppgifter genom att öka den kvantitativa delen och på så sätt göra det möjligt för utbildningar att använda provresultat mer flexibelt genom att vikta de två provdelarna KVANT och VERB olika utifrån utbildningens profil.⁷⁶

Utvecklingen av det nya provet fortskred och inför våren 2009 var provförslaget moget för att utprövas under ordinarie provtillfällen.⁷⁷ Det nya provet administrerades för första gången vid höstens provtillfälle 2011. Den största skillnaden mellan detta prov och det som administrerats tidigare var den formella uppdelningen i en kvantitativ och en verbal provdel. Två nya delprov – *matematisk problemlösning* (XYZ) och *kvantitativa jämförelser* (KVA) – ökade antalet kvantitativa uppgifter från 42 till 80, vilket kompletterade den 80 uppgifter stora verbala delen. Det gamla verbala delprovet ORD minskade med tjugo uppgifter, som ersattes med det nya delprovet *meningskomplettering* (MEK).⁷⁸

Figur 3 nedan visar det nuvarande Högskoleprovets struktur, och hur denna är kopplad till den nuvarande teoretiska modellen för studiefärdighet. Som synes innehåller det endast de två dimensionerna verbala och kvantitativa färdigheter, vilka testas av fyra delprov vardera. ORD, LÄS, MEK och ELF testar provtagarens verbala färdigheter, medan XYZ, KVA, NOG och DTK testar de kvantitativa färdigheterna. Det teoretiska begreppet samt Högskoleprovets interna struktur har med andra ord genomgått ganska markanta förändringar under åren 1977–2011. Begreppet studielämplighet försvann till synes helt okommenterat och ersattes delvis med studiefärdighet, och till skillnad från det ursprungligen teoretiskt ganska detaljerade begreppet står det nuvarande begreppet utan något definierat innehåll utöver de två dimensionerna verbala och kvantitativa färdigheter. Där studielämplighetens fyra dimensioner var teoretiskt grundad i internationell forskning är det nuvarande Hög-

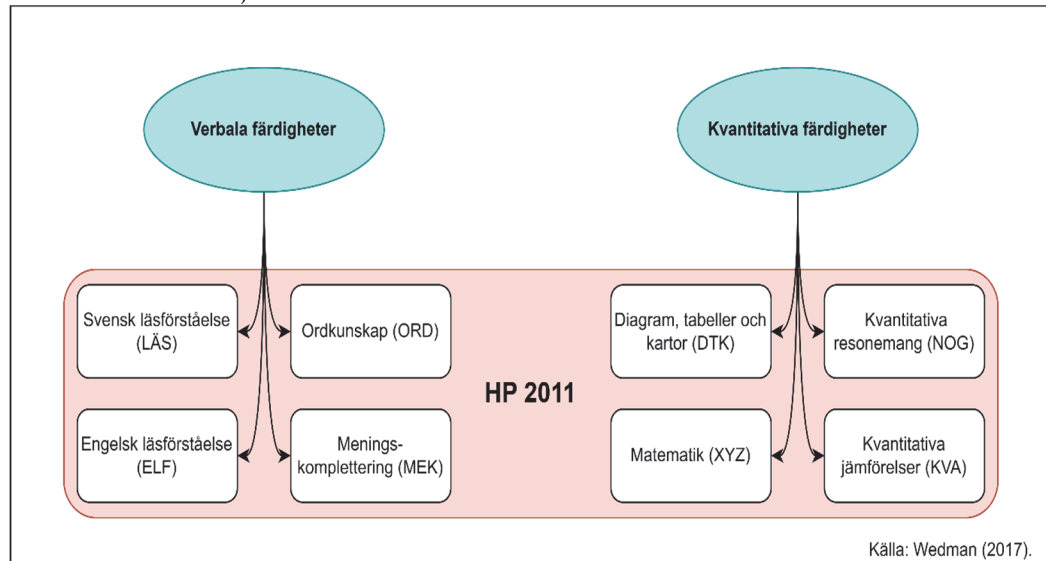
⁷⁶ (Stage & Ögren, 2010), s. 8.; (Lyrén & Ögren, 2013), s. 2.

⁷⁷ (Stage & Ögren, 2010), s. 9.

⁷⁸ (Stage & Ögren, 2012), s. 1.

skoleprovet i stället byggt på empiriska erfarenheter, och undviker de problem som det tidiga Högscoleprovet hade gällande svårbedömda eller ej relevanta aspekter av den teoretiska modellen.⁷⁹

Figur 3: Högscoleprovet 2011:s teoretiska modell (översatt från Wedman, 2017, s. 8, med tillstånd från författaren)

Denna förändring ter sig också ganska naturlig: det tidiga provkonstruerandet hade inget annat val än att arbeta deduktivt, men kunde så småningom övergå till ett induktivt angreppssätt i takt med att allt större mängder data från Högscoleprovet blev tillgängliga.⁸⁰

3.4 Det nya Högscoleprovet – 2011 till idag

Intresset för viktade prov och huruvida dessa skulle kunna öka Högscoleprovets prognosvärde har fortsatt under 2010-talet. UHR fick 2016 i uppdrag att undersöka hur olika viktningar av de verbala och kvantitativa delarna av Högscoleprovet påverkade antagningen av studenter till sju utbildningar.⁸¹ Man genomförde en simulerad antagning till sex yrkesprogram för vår- och höstterminen 2016 där den kvantitativa respektive verbala provdelen viktades

⁷⁹ (Wedman, 2017), s. 8f.

⁸⁰ (Wedman, 2017), s. 8.

⁸¹ (Vad händer i antagningen om Högscoleprovet viktas?, 2016), s. 5

högre beroende på utbildningens inriktning. Det visade sig att sammansättningen av antagningsgruppen inte förändrades i någon högre grad; betygsnittet för sökande förändrades endast marginellt, men med en starkare viktning krävdes med få undantag högre resultat på Högskoleprovet för att antas. Alla program uppvisade små förändringar i fördelningen mellan antagna män och kvinnor, och i regel var det andelen kvinnor som ökade. Åldersfördelningen förändrades inte heller mycket. Utbildningar som viktades mot den kvantitativa delen såg antagningsgruppens medelålder sjunka, och motsatsen gällde de som viktades mot den verbala delen. Sammansättningen av de antagnas sociala bakgrund uppvisade mycket små förändringar. För den stora majoriteten sökande gjorde viktningen av provresultatet ingen skillnad vid antagningen, och de behöll sin plats.

De simulerade antagningarna 2016 besvarade enbart huruvida gruppen antagna förändrades vid viktning, och 2018 fick UHR nya direktiv för att undersöka ifall viktade prov skulle kunna förbättra provets prognosvärde.⁸² Hösten 2019 påbörjades pilotstudier med viktad antagning till ett par utvalda utbildningar, och man genomförde ytterligare tre viktade antagningsomgångar våren 2020, hösten 2020, samt våren 2021. Resultaten av denna studie presenterades i december 2023, där UHR än en gång konstaterade att sammansättningen av antagna inte förändrades i någon större utsträckning. Man drog även den slutsatsen att de förändringar som ändå konstaterats var så små att det inte fanns ”någon anledning att tro att prognosförmågan för Högskoleprovet skulle förändras vid ett eventuellt permanent införande av viktade Högskoleprov i antagningen till högre utbildning, åtminstone inte på kort sikt.”⁸³

Under covid-19-pandemin tvingades Högskoleprovet, som så många andra institutioner, förändra sin verksamhet på grund av smittskyddsåtgärder och restriktioner. Med anledning av den pågående smittspridningen valde UHR i mars 2020 att ställa in provet efter diskussioner med utbildningsdepartementet, mindre än en månad före det planerade provtillfället.⁸⁴ Detta var första

⁸² (Redovisning av uppdraget om viktade högskoleprov i en pilotverksamhet, 2023), s. 1.

⁸³ (Redovisning av uppdraget om viktade Högskoleprov i en pilotverksamhet, 2023), s. 21.

⁸⁴ (SOU 2021:72, 2021), s. 56f.

gången i Högskoleprovets historia som ett provtillfälle ställts in. I augusti beslutade UHR att även provet hösten 2020 skulle ställas in på grund av det rådande läget, men detta föranledde ett snabbt regeringsbeslut där UHR gavs klara direktiv om att ansvara för att minst ett prov genomfördes hösten 2020 på ett smittsäkert vis, och minst ett till under följande vår.⁸⁵ Inför provtillfället hösten 2020 satte man ett par begränsningar för vilka som fick skriva provet, med syfte att hålla ned antalet provdeltagare för att provet skulle kunna genomföras på ett smittsäkert sätt. Man satte ett övre tak på max 27 000 anmälningar till provet, samt att enbart personer utan ett tidigare högskoleprovsresultat fick skriva det.⁸⁶ Man valde också att förlänga giltighetstiden för provet från 5 till 8 år. I slutändan anmälde sig 26 615 personer, och cirka 23 000 dök upp på provdagen för att skriva provet.

Inför våren 2021 bedömde man ett fortsatt behov av restriktioner för att kunna genomföra provet på ett smittsäkert sätt; under våren skulle två provtillfällen genomföras, med en övre gräns på 35 000 provdeltagare vardera. Kravet på att inte ha ett tidigare provresultat ersattes med en åldersbegränsning – man var tvungen att ha fyllt eller komma att fylla 19 år det året – för att få anmäla sig.⁸⁷ Det totala antalet anmälda till vårens prov blev cirka 58 000. Till provtillfället hösten 2021 behöll man åldersgränsen och satte taket till 40 000, vilket också nåddes. För året 2022 lättades restriktionerna för högskoleprovet. Även detta år genomfördes två provtillfällen under våren, men utan begränsningar för hur många som kunde anmäla sig till provet. Från och med 2023 genomförs provet ”som vanligt” igen, med ett provtillfälle på våren och ett på hösten. Åldersgränsen för att få skriva provet har dock blivit permanent, men är nu satt till fyllda 18 år samma kalenderår som provtillfället, med undantag för den som påbörjat gymnasiet tidigare än det kalenderår personen fyllde 16 år.

⁸⁵ (SOU 2021:72, 2021), s. 57.

⁸⁶ (SOU 2021:72, 2021), s. 58.

⁸⁷ (SOU 2021:72, 2021), s. 59.

4. Sammanfattning: aspekter av högskoleprovets historiska utveckling som bör beaktas vid forskning

4.1 Provkonstruktionens förändring över tid

Högskoleprovet har genom åren genomgått en rad större förändringar, som alla måste tas i beaktande av forskare och som komplicerar möjligheten att jämföra olika perioder av Högskoleprovets data. Provet kan delas upp i fem distinkta ”perioder” med varierande antal delprov, uppgifter och tid att lösa uppgifterna, och redovisas kort sammanfattat i följande tabell:

Tabell 2: Förändringar av Högskoleprovet 1977–2011 (översatt och anpassad från Wedman, 2017, s. 10, med tillstånd från författaren)

Pe- riod	Tid	Förändring
1	1977A–1979B	Den ursprungliga provstrukturen.
2	1980A–1991B	Svarsalternativ för uppgifter i delprovet LÄS ökar från 2 till 5, antalet uppgifter i samma delprov minskar från 30 till 24.
3	1992A–1995B	Delprovet ELF införs och delprovet STUF utgår.
4	1996A–2011A	Delprovet AO utgår, antalet uppgifter i LÄS och ELF minskar med 2 vardera, ORD ökar med 10 uppgifter.
5	2011B–nuvarande	Delproven fördelas i en verbal och kvantitativ del, och delproven KVA, MEK och XYZ införs. Delproven ORD och NOG minskar med 20 respektive 10 uppgifter, DTK ökar med 4.

4.2 Populationens förändring över tid

Provdeltagargruppens sammansättning har förändrats i takt med att Högskoleprovets funktion som urvalsinstrument reviderats. Som det går att läsa i tillträdesutredningens betänkande var genomsnittsåldern för provdeltagarna under åren 1977–1984 drygt 30 år, och bestod av individer med en förhållandevis spridd utbildningsbakgrund: omkring två femtedelar hade avgångsbetyg

från gymnasiet och en fjärdedel hade hunnit införskaffa sig eftergymnasiala studier; en fjärdedel hade enbart gått grundskola, folkskola eller realskola.⁸⁸

Med de nya antagningsreglerna 1991 blev studenterna yngre, och hade mer likartad utbildningsbakgrund. Provdeltagare som var 20 år eller yngre stod för strax under hälften av provdeltagargruppen under åren 1990–2000, och omkring 70 procent hade betyg från tre- eller fyraårigt gymnasium.⁸⁹ Under de senaste åren har provdeltagarna blivit allt yngre; för åren 2015–2019 har andelen provdeltagare 20 år eller yngre hållit sig inom spannet 55–64 procent.

Samtidigt finns några konstanter i provdeltagargruppens sammansättning. Provdeltagandet har alltid varit högre på våren än på hösten med få undantag.⁹⁰ Andelen kvinnliga provdeltagare har också genomgående varit något högre än andelen manliga, med undantag för våren 2012.

Covid-19-pandemins konsekvenser för provdeltagargruppen och provadministrationen kan knappast överskattas: de yttre omständigheter och provisoriska restriktioner som gällde under åren 2020–2022 påverkar möjligheten att använda sig av data från denna tid tillsammans med data från tidigare år eller framtida prov. Till exempel sticker hösten 2020 ut, dels för att detta tillfälle hade det lägsta antalet provdeltagare sedan provet blev allmänt, och dels för att vara det provtillfälle där den yngsta provtagargruppen var störst, 69 procent; båda dessa förändringar bör ses som direkta konsekvenser av de restriktioner som gällde specifikt för hösten 2020.⁹¹ Den åldersgräns som infördes 2021 och sedan reviderades 2023 kommer rimligtvis också påverka provtagarpopulationens medelålder till att bli något högre framöver.

⁸⁸ (SOU 1985:57, 1985), s. 164f.

⁸⁹ (Stage & Ögren, 2001), s. 4f.

⁹⁰ (Wikström & Laukaityte, 2021), s. 7. Undantagen är provtillfällena våren 1990 och våren 2020, varav det senare ställdes in på grund av covid-19-pandemin.

⁹¹ (Wikström & Laukaityte, 2022), s. 7.

Referenser

- Henrysson, S. (1994). *Högskoleprovets historia: Några bidrag*. Enheten för pedagogiska mätningar, Umeå universitet.
- Högskoleverket. (1997). *Tillträde till högre utbildning – en evighetsfråga*. Högskoleverket.
- Högskoleverket. (2000). *Högskoleprovet: Gårdagens mål och framtida inriktning*. Högskoleverket.
- Högskoleverket. (2002). *Högskoleprovet: Effekter på antagningen av uppdelning i verbal och kvantitativ del*. Högskoleverket.
- Högskoleverket. (2002). *The Swedish national aptitude test: A 25-year testing program: Current status and future development*. Högskoleverket.
- Kompetenskommittén. (1974). *Om behörighet och antagning till högskolan*. (SOU 1974:71). Stockholm: Liber.
- Kompetensutredningen. (1968). *Studieprognos och studieframgång*. (SOU 1968:25). Stockholm: Liber.
- Kompetensutredningen. (1970). *Vägar till högre utbildning. Behörighet och urval*. (SOU 1970:21) Stockholm: Liber.
- Kompetensutredningen. (1985). *Tillträde till högskolan*. (SOU 1985:57). Stockholm: Liber.
- Kungl. Maj:t. (1972). *Proposition 1972:84 angående gymnasieskolans kompetensvärde m.m.* Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Lyrén, P.-E. (2009). *A perfect score: Validity arguments for college admission tests*. (doktorsavhandling). Institutionen för beteendevetenskapliga mätningar, Umeå universitet.

Lyrén, P.-E., & Ögren, G. (2013). *Det nya högskoleprovet – Några valideringsstudier*. Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, Umeå universitet.

Regeringen. (1975). *Proposition 1975:9 om reformering av högskoleutbildningen m.m.* Stockholm: Utbildningsdepartementet.

Regeringen. (1988). *Proposition 1987/88:109 om urval m.m. till högskoleutbildning*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

Regeringskansliet. (2021). *Högskoleprovets organisation och styrning*. (SOU 2021:72). Stockholm: Regeringskansliet.

Skolöverstyrelsen. (1976). *Prov för urval till högre studier*. Skolöverstyrelsen.

Stage, C. (2003). *Normering, ekvivalering eller kalibrering av delar av högskoleprovet*. Institutionen för beteendevetenskapliga mätningar, Umeå universitet.

Stage, C., Hamrén, M., & Jonsson, C. (2006). *Viktning av delproven i högskoleprovet*. Institutionen för Beteendevetenskapliga mätningar, Umeå universitet.

Stage, C., & Ögren, G. (2001). *Högskoleprovets utveckling under åren 1977–2000: Provets sammansättning och provdeltagargruppens sammansättning och resultat*. Enheten för pedagogiska mätningar, Umeå universitet.

Stage, C., & Ögren, G. (2010). *Ett nytt högskoleprov: Bakgrund och konsekvenser*. Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, Umeå universitet.

Stage, C., & Ögren, G. (2012). *Det nya högskoleprovet: Provdeltagargruppens sammansättning och resultat hösten 2011*. Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, Umeå universitet.

Svensson, A., Gustafsson, J.-E., & Reuterberg, S.-E. (2001). *Högskoleprovets prognosvärde: Samband mellan provresultat och framgång första studieåret*

vid civilingenjör-, jurist- och grundskollärarytbildningarna. Högskoleverket.

Tillträdesutredningen. (1985). *Prov för urval till högskolan* (SOU 1985:59). Stockholm: Liber.

Universitets- och högskolerådet. (2016). *Vad händer i antagningen om högskoleprovet viktas?* UHR.

Universitets- och högskolerådet. (2023). *Redovisning av uppdraget om viktade högskoleprov i en pilotverksamhet* (Nos. 00920–2018). UHR.

Wedman, J. (2017). *Theory and validity evidence for a large-scale test for selection to higher education*. (doktorsavhandling). Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, Umeå universitet.

Wikström, C., & Laukaityte, I. (2021). *Högskoleprovet våren och hösten 2019: Provtagargruppens sammansättning och resultat*. Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, Umeå universitet.

Wikström, C., & Laukaityte, I. (2022). *Högskoleprovet hösten 2020: Provtagargruppens sammansättning och resultat*. Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, Umeå universitet.

RAPPORTER FRÅN INSTITUTIONEN FÖR BETEENDEVETENSKAPLIGA MÄTNINGAR

Utgivna rapporter i föregående serie:

<http://www.umu.se/edmeas/publikationer/index.html>

2004

- BVM nr 1. LÄRARENKÄT OM DE NATIONELLA PROVEN I MATEMATIK. Kurs B, C och D hösten 2003. Maria Ericsson, Björn Sigurdsson
- BVM nr 2. ORDFÖRSTÅELSE. En litteraturstudie med anknytning till högskoleprovets ORD-prov. Sandra Scott
- BVM nr 3. SJÄLVVÄRDERING SOM METOD FÖR ATT MÄTA MÅLUPPFYLLELSE VIA PROV. Anna Sundström
- BVM nr 4. ATT MÄTA SKRIVFÖRMÅGA. En forskningspresentation om provformat, reliabilitet, validitet samt sociala aspekter. Marit Sigurdson
- BVM nr 5. KLASSISK OCH MODERN TESTTEORI. Analys av det teoretiska och det praktiska körkortsprovet. Marie Wiberg
- BVM nr 6. UTBYTESKOMPLETTERINGAR BLAND DEM SOM AVSLUTADE GYMNASIET 1997–2001. Differenser mellan avgångsbetyg från gymnasiet och betyg som har kompletterats efter den ordinarie gymnasieskolan. Kent Löfgren
- BVM nr 7. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2004. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Christina Stage, Gunilla Ögren
- BVM nr 8. HÖGSKOLEPROVET OCH DE MÅLRELATERADE BETYGEN. En studie av de första eleverna med de nya gymnasiebetygen. Anders Lexelius

2005

- BVM nr 9. LÄRARES SKATTNINGAR AV SINA ELEVERS PROVRESULTAT. Gunilla Näsström
- BVM nr 10. LÄRARENKÄT OM DE NATIONELLA PROVEN I MATEMATIK. Kurs B, C och D våren 2004. Maria Ericsson, Björn Sigurdsson
- BVM nr 11. SOCIALGRUPPSSKILLNADER I RESULTAT PÅ HÖGSKOLEPROVET. Christina Stage
- BVM nr 12. ÄR DET SVÅRARE ATT DELA MED FYRA ÄN MED TVÅ NÄR MAN LÄSER MATTE C? En jämförelse av svårighetsgrad mellan olika versioner av matematikuppgifter i Nationella kursprov. Ewa Bergqvist, Anna Lind

- BVM nr 13. DEN SVENSKA FÖRARPRÖVNINGENS RESULTAT. Sambandet mellan kunskapsprovet och körprovet för underkända och godkända provtagare. Anna Sundström, Marie Wiberg
- BVM nr 14. DATORBASERADE PROV – egenskaper, möjligheter och begränsningar. Christina Wikström
- BVM nr 15. PRESTATIONSSKILLNADER MELLAN FLICKOR OCH POJKAR I NO. En studie av uppgiftsformatets betydelse i TIMSS 2003. Niklas Eriksson
- BVM nr 16. FLICKOR, POJKAR, FYSIK OCH MATEMATIK. Skillnader i inställning mellan hög- och lågpresterande i TIMSS 1995. Lena Adolfsson
- BVM nr 17. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2005. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Christina Stage, Gunilla Ögren

2006

- BVM nr 18. MODELL FÖR BESKRIVNING AV KURSPLANEN FÖR DEN SVENSKA FÖRARUTBILDNINGEN: EN LITTERATURSTUDIE. Tova Stenlund
- BVM nr 19. VIKTNING AV DELPROVEN I HÖGSKOLEPROVET. Christina Stage, Mats Hamrén, Christina Jonsson
- BVM nr 20. TIMSS FIXPUNKTER. En analys av vad elever med olika resultat i TIMSS 2003 vet och kan göra. Peter Nyström
- BVM nr 21. MODELLPRÖVNING. Empirisk prövning av teoretiska modeller för beskrivning av kursplan för förarutbildning. Tova Stenlund
- BVM nr 22. UTVECKLING AV INSTRUMENT FÖR ATT MÄTA BEGREPPET UPPLEVD FÖRARKOMPETENS. Anna Sundström
- BVM nr 23. HUR HÖGSKOLEINSTITUTIONER OCH ENHETER KAN GRANSKA SINA KURSER UR JÄMSTÄLLDHETS- OCH GENUS-PERSPEKTIV. Nuläget och framåtblick med praktiska förslag. Kent Löfgren
- BVM nr 24. JÄMFÖRELSE AV INNEHÅLL I DEN GAMLA OCH DEN NYA KURSPLANEN FÖR DEN SVENSKA FÖRARUTBILDNINGEN. Tova Stenlund, Widar Henriksson, Anna Sundström
- BVM nr 25. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2006. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Christina Stage, Gunilla Ögren

2007

- BVM nr 26. UTVÄRDERING AV INSTRUMENT FÖR UPPLEVD TEORETISK OCH PRAKTISK KOMPETENS. Ett försök med en ny förarprovsmodell. Anna Sundström
- BVM nr 27. BEGREPPET KOMPLETTERING I ETT EXAMINATIONSPERSPEKTIV. Ett försök med det praktiska körkortsprovet. Tova Stenlund, Widar Henriksson, Charlotte Wahl, Bengt Holmberg
- BVM nr 28. NY KURSPLAN OCH NYA FORMER FÖR EXAMINATION. Jämförelse av förarprovet för körkort B före och efter förändringen. Marie Wiberg
- BVM nr 29. SEKVENTIELLA EFFEKTER I HÖGSKOLEPROVET AVSEENDE DELPROVET NOG. Anders Lexelius
- BVM nr 30. SAMSTÄMMIGHET MELLAN MÅL OCH PROV. En studie av det svenska förarutbildningssystemet. Tova Stenlund, Widar Henriksson, Anna Sundström
- BVM nr 31. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2007. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Christina Stage, Gunilla Ögren
- BVM nr 32. SVENSKA SKOLANS LÄRARE OCH UNDERVISNING I MATEMATIK OCH NO I ETT INTERNATIONELLT PERSPEKTIV. Några resultat från TIMSS 2003. Susanne Alger

2008

- BVM nr 33. UTVECKLING OCH UTVÄRDERING AV INSTRUMENT INFÖR EN STUDIE AV LIKVÄRDIGHETEN I KÖRPROVET. Susanne Alger, Widar Henriksson, Anna Sundström
- BVM nr 34. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2008. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Christina Stage, Gunilla Ögren
- BVM nr 35. URVALSPROV UR ETT SVENSKT OCH INTERNATIONELLT PERSPEKTIV. Christina Wikström

2009

- BVM nr 36. RAMVERK FÖR NATIONELLA ÄMNESPROV I BIOLOGI, FYSIK OCH KEMI I GRUNDSKOLANS ÅRSKURS 9. Peter Nyström, Maria Åström
- BVM nr 37. KUNSKAP, INTRESSE OCH STUDIEFRAMGÅNG. En litteraturgranskning. Ingela Eriksson, Widar Henriksson

- BVM nr 38. ELEVERS SYN PÅ NATIONELLA PROV. Resultat från elevenkät vid genomförandet av nationella ämnesprov i biologi, fysik och kemi i grundskolans årskurs 9 våren 2009. Maria Åström, Hanna Eklöf
- BVM nr 39. LIKVÄRDIGHETEN I KÖRPROVET. En studie av samstämmighet i bedömningen. Susanne Alger, Widar Henriksson, Anna Sundström
- BVM nr 40. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2009. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Christina Stage, Gunilla Ögren

2010

- BVM nr 41. SAMMANHÅLLET PROV. Utvärdering av effekter av ett sammanhållet teoretiskt och praktiskt förarprov. Susanne Alger, Widar Henriksson, Anna Wänglund
- BVM nr 42. ETT NYTT HÖGSKOLEPROV. Bakgrund och konsekvenser. Christina Stage, Gunilla Ögren
- BVM nr 43. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2010. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Christina Stage, Gunilla Ögren

2011

- BVM nr 44. ELEVERS SYN PÅ NATIONELLA PROV. Resultat från elevenkät vid genomförandet av nationella ämnesprov i biologi, fysik och kemi i grundskolans årskurs 9 våren 2010. Maria Åström, Hanna Eklöf
- BVM nr 45. PROVTAGARES UPPFATTNING OM FÖRARPROVET. Enkätundersökning före och efter införandet av sammanhållet förarprov. Susanne Alger, Anna Sundström
- BVM nr 46. ATT MÄTA ALLMÄNHETENS KUNSKAPER OM TRAFIKSÄKERHET. Utveckling och utprovning av instrument. Anna Sundström, Per-Erik Lyrén, Susanne Alger
- BVM nr 47. SAMSTÄMMIGHET MELLAN KURSPLAN OCH PROV. En studie av kunskapsprovet för körkortsbehörighet AM. Gunilla Näsström, Susanne Alger, Anna Sundström
- BVM nr 48. UTVÄRDERING AV KUNSKAPSPROVET FÖR KÖRKORTS-BEHÖRIGHET AM. Gunilla Näsström, Susanne Alger, Anna Sundström
- BVM nr 49. HÖGSKOLEPROVET VÅREN 2010. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Christina Stage, Gunilla Ögren

BVM nr 50. BESKRIVNING AV DATA OM DET PRAKTISKA FÖRARPROVET 1998–2005 OCH ANALYS AV TILLFÖRLITLIGHETEN. Susanne Alger, Anna Sundström

BVM nr 51. BESKRIVNING AV DATA OM DET PRAKTISKA FÖRARPROVET 2007–2008 OCH ANALYS AV TILLFÖRLITLIGHETEN. Susanne Alger, Anna Sundström

2012

BVM nr 52. DET NYA HÖGSKOLEPROVET. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat hösten 2011. Christina Stage, Gunilla Ögren

BVM nr 53. PROV FÖR FÖRARBEVIS FÖR MOPED KLASS II. Susanne Alger, Widar Henriksson, Hanna Eklöf

BVM nr 54. PROV FÖR FÖRARBEVIS FÖR MOPED KLASS II. Enkätstudie avseende provkonstruktion och provgenomförande. Susanne Alger

BVM nr 55. SÄMRE ÅR FÖR ÅR? En studie av förändringen av andelen godkända på körprov för körkortsbehörighet B. Susanne Alger, Hanna Eklöf

2013

BVM nr 56. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2012. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Christina Stage, Gunilla Ögren

BVM nr 57. DET PRAKTISKA KÖRPROVET 2009–2011. Analys av datas tillförlitlighet samt provresultat och trender. Susanne Alger, Hanna Eklöf

BVM nr 58. NYA KURS PROV I BIOLOGI OCH KEMI FÖR GYMNASIESKOLAN. Bakgrund och resultat 2011. Gunnel Grelsson, Göran Bergqvist, Niklas Jacobsson

BVM nr 59. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2013. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Gunilla Ögren

2014

BVM nr 60. UPPFÖLJNING AV SAMMANHÅLLET FÖRARPROV. Utvärdering av effekter av ett sammanhållet teoretiskt och praktiskt förarprov mellan 2007 och 2013. Susanne Alger, Hanna Eklöf

BVM nr 61. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2014. Provdeltagargruppens sammansättning och resultat. Gunilla Ögren

2016

- BVM nr 62. TRENDER 1998–2015 AVSEENDE FÖRÄNDRINGEN AV ANDELEN GODKÄNDA PÅ KÖRPROV FÖR KÖRKORTSBEHÖRIGHET B. Susanne Alger, Hanna Eklöf
- BVM nr 63. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2015. Provtagargruppens sammansättning och resultat. Per-Erik Lyrén
- BVM nr 64. JÄMFÖRELSE MELLAN PROVORTER. En studie av körprov för behörighet B. Susanne Alger, Hanna Eklöf

2017

- BVM nr 65. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2016. Provtagargruppens sammansättning och resultat. Per-Erik Lyrén
- BVM nr 66. SAMMA PROV – ANDRA PROVTAGARE. En studie av förändringar i körprovresultat och provtagargruppens sammansättning. Susanne Alger, Hanna Eklöf

2018

- BVM nr 67. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2017. Provtagargruppens sammansättning och resultat. Per-Erik Lyrén

2019

- BVM nr 68. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2018. Provtagargruppens sammansättning och resultat. Per-Erik Lyrén, Inga Laukaityte

2021

- BVM nr 69. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2019. Provtagargruppens sammansättning och resultat. Christina Wikström, Inga Laukaityte

2022

- BVM nr 70. HÖGSKOLEPROVET HÖSTEN 2020. Provtagargruppens sammansättning och resultat. Christina Wikström, Inga Laukaityte

2023

- BVM nr 71. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2021. Provtagargruppens sammansättning och resultat. Christina Wikström, Inga Laukaityte, Per-Erik Lyrén

BVM nr 72. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2022. Provtagar-
gruppens sammansättning och resultat. Christina Wikström, Inga
Laukaityte, Per-Erik Lyrén

2024

BVM nr 73. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2023. Provtagar-
gruppens sammansättning och resultat. Christina Wikström, Inga
Laukaityte, Per-Erik Lyrén

2025

BVM nr 74. HÖGSKOLEPROVET VÅREN OCH HÖSTEN 2024. Provtagar-
gruppens sammansättning och resultat. Christina Wikström, Inga
Laukaityte, Per-Erik Lyrén

BVM nr 75. SIMULERAD ANTAGNING MED IRT-BASERADE POÄNG PÅ
HÖGSKOLEPROVET. Per-Erik Lyrén, Inga Laukaityte, Mattias
Wickberg, Torbjörn Lindquist, Håkan Pettersson